

**DHANAPĀLA'S
TILAKAMAÑJARĪ :**

A CRITICAL STUDY

**VOLUME ONE
CHAPTERS I-XII
(pp. i-lxxxix + 1-591)**

A Thesis Submitted to

THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA

FOR

PH.D. DEGREE

by

SHRI N. M. KANSARA, M.A.

1970

५

॥ मंगलम् ॥

नमः श्रीगुरुनाथाय धोरुघोरस्वरूपिणे ।
रंगादिजगदीशान्तव्यक्तबिग्रहधारिणे ॥ ३ ॥

श्यामां गौरी स्वरूपां मम्यबकरां धोररूपामघोरां
सङ्घिच्छमन्त्रतीतामपि धृतकमलामारतीकालिकाह्वाम् ।
पूणां वात्सल्यपूणां त्रिसुनिरशरणदां कार्यसाधिन्यमिस्थां
वन्दे देवीं पराम्बां मम कुलजननीं कालिकाकामरूपाम् ॥२॥

गुरु कृपेवात्र स्तुत्सुकेव यद्
बलादिवायोज्यतीह पात्रताम् ।
सुमन्दविद्याध्ययनस्य मे सतो
'अधोरबाबा' ननु किन्च कारयेत् ॥३॥

५

०:०००:::०००:०

सौषकारस्मरणं समर्प्यतेऽयं

प्रबन्धपुष्पाद्यः

तेषां षड्मयुगे ये

तत्त्वतस्त्वद्योगुरु रूषिणाऽप्येहिकविधादिदानार्थं

घृतमानुषविग्रहा यथा

जानन्तोऽपि सुन्दतामितरवच्छिष्यस्य भावान्विताः

हृत्तन्त्रीं मृदुवाक्प्रयोगकुशलाः संवादयन्तो मम ।

वर्णन्तो विदुषीं सुधारस्मयीं वाणीं वसन्तान्विताः

सौंतारासहिता जयन्ति गुरवो ढीके ग०ना० वत्सलाः ॥१॥

यथा च

दृष्ट्वात्साहयुतं कृतश्रममथो संशोधनायागतं

श्रीमच्छंकरवाक्यरीक्षणविधावायाज्यन्ते मासु ।

भाषाशास्त्रविषदाण त्वमहिता स्तन्मार्गतीर्थं करा

दान्तस्वान्त्युजो जयन्ति गुरवो कत्रे सु०म० स्वृषाः ॥२॥

ही

इतिसुहितनामानो ये

चाभ्यर्थ्यन्ते

यद्

“ कुतो वा नूतनं वस्तु क्यमुत्प्रेक्षितं कामाः ।

क्वोविन्या सर्वचिद्भ्रमात्रमत्र विचार्यताम् ॥

तैरेव कुसुमैः पूर्वमसृत्कृतशेखराः ।

अपूर्वार्चने दाप्सि दधत्येव कुतूहलम् ॥

यद्वा निर्गुणमप्यर्थमभिनन्दन्ति साधवः ।

प्रणयिप्रार्थनाभंगसंविधानमशिक्षिताः ॥ ”

✽ स्तोत्रत्रयमिदमुद्धृतं जयन्तमद्वटप्रणीतन्यायमंजरीतः ।

॥ कविप्रशस्तयः ॥

नमः श्रीधनपालाय येन विज्ञानगुम्फिता ।
कं नालंकुरु ते कर्णास्थिता तिलकमंजरी ॥

- TMS. I.3.

तिलकमंजरी मंजरीरिलालद्विषश्चदलिजालः ।
जेनारण्ये सालः कोऽपि रसालः पफाल धनपालः ॥

- Anonymous.

वचनं श्रीधनपालस्य चन्दनं मलयस्य च ।
सरसं हृदि विन्यस्य कोऽभून्नाम न निवृत्तः ॥

- PC(SJGM). II.72.